

CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD DYDD GWENER, 18 GORFFENNAF 2025

Yn bresennol: Cadeirydd: Y Cynghorydd Mark Pritchard (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam).

Y Cynghorwyr: Dave Hughes (Cyngor Sir y Fflint), Menna Trenholme (Cyngor Gwynedd), Charlie McCoubrey (Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy), Gary Pritchard (Cyngor Sir Ynys Môn), Jason McLellan (Cyngor Sir Ddinbych) ac Edgar Owen (Cadeirydd Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri)

Prif Weithredwyr Cynghorau Cyfansoddol: Geraint Owen (Cyngor Gwynedd), Dylan Williams (Cyngor Sir Ynys Môn) Rhun ap Iareth (Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy), Neal Cockerton (Cyngor Sir y Fflint), Graham Boase (Cyngor Sir Ddinbych), Alwyn Jones (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam) a Jonathan Cawley (Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri)

Swyddogion eraill yn bresennol: Alwen Williams (Prif Weithredwr CBC), Claire Incledon (Dirprwy Swyddog Monitro Dros Dro – CBC), Dewi Aeron Morgan (Swyddog Cyllid Statudol y CBC), Sian Pugh (Pennaeth Cynorthwyol Cyllid – Cyngor Gwynedd), Sara Jane Jones (Uwch Gyfrifydd Cyngor Gwynedd), Allan Pitt (ARUP), Iain Taylor (AMION Consulting), Andy Roberts (Swyddog Cynllunio Datblygu Strategol y CBC), David Hole (Arweinydd Rhaglen Weithredu'r CBC), ac Annes Sion (Arweinydd Tim Democratiaeth – Cyngor Gwynedd)

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan Cyng. Nia Jeffreys (Cyngor Gwynedd) a Dafydd Gibbard (Cyngor Gwynedd).

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

3. MATERION BRYD

Dim i'w nodi.

4. COFNODION Y CYFARFOD BLAENOROL

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ar 13 Mehefin, 2025 fel rhai cywir.

5. CYD-BWYLLGOR BWRDD UCHELGAIS ECONOMAIDD GOGLEDD CYMRU - CYNLLUN ARCHWILIO MANWL 2025

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Matthew Edwards (Archwilio Cymru)

PENDERFYNWYD:

Derbyniwyd adroddiad Archwilio Cymru a oedd yn amlygu cynllun archwilio'r Bwrdd Uchelgaais ar gyfer 2024.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan ddiolch am y cyfle i fod yma ac i gyflwyno cynllun archwilio olaf y Bwrdd Uchelgaais. Mynegwyd fod y cynllun yn cyfeirio at y cyfrifon drafft a oedd yn cael eu trafod yn ystod y cyfarfod.

Mynegwyd fod angen amlygu rhai elfennau o'r cynllun o ran cyrraedd safonau archwilio rhyngwladol sef amlygu'r gwaith archwilio ynghyd a'r amserlenni. Mynegwyd nad oes modd rhoi sicrwydd pendant ynghylch gwirionedd a thegwch y datganiadau ond yn mabwysiadu cysyniad o berthnasedd gwariant. Eglurwyd fod y lefel perthnasedd gwariant ar 2%, ond fod y cynllun wedi ei wreiddio ar sail gwariant llynedd. Wedi gweld y datganiad ariannol diweddaraf mae'n amlygu fod cynnydd sylweddol mewn gwariant wedi bod ac felly bydd angen diweddarau'r lefel perthnasol yn unol â hyn wrth wneud y gwaith archwiliol.

Nodwyd y prif risgiau ac un o'r rhain oedd y risg y bydd rheolaethau yn cael eu gwrthwneud gan reolwyr ond fod hyn yn berthnasol ym mhob endid. Risg arall a amlygwyd oedd prisio rhwymedigaeth net/gwarged cronfa bensiwn ynghyd a gweithredu safon adrodd ariannol rhyngwladol - Lesoedd.

Mynegwyd fod y ffi archwilio oddeutu £15,000. Cadarnhawyd fod aelodaeth o'r tîm archwilio yn annibynnol o'r Cydbwyllgor ond nodwyd un bygythiad i annibyniaeth mewn perthynas â'r Rheolwr Archwilio sy'n cydnabod i aelod o Grŵp Gweithredol y Cydbwyllgor. Bydd camau priodol yn cael eu cymryd i sicrhau bod unrhyw wrthdaro posib yn cael ei reoli.

Diolchwyd am yr adroddiad.

6. DATGANIAD O GYFRIFON Y BWRDD UCHELGAIS ECONOMAIDD GOGLEDD CYMRU AM 2024/25

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Dewi Aeron Morgan (Swyddog Cyllid Statudol y CBC)

PENDERFYNWYD

Nodi a derbyn Datganiad o Gyfrifon drafft y BUEGC (yn amodol ar archwiliad) am 2024/25

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod y ffigyrau a gyflwynwyd yn gyson a'r hyn oedd wedi ei adrodd yn adroddiad alldro refeniw, a gyflwynwyd yn ôl ym mis Mehefin. Nodwyd fod atodiadau yn amlygu fod cyfanswm y grantiau sydd wedi ei dderbyn o flaen llaw a balans o £41.58m ar 31 Mawrth 2025.

Eglurwyd fod gwerth yr asedau pensiwn yn parhau yn fwy na gwerth yr ymrwymadau, ac roedd sefyllfa ased net o £1m ar 31 Mawrth. Esboniwyd mai'r rheswm dros hyn yw bod prisiad yr actwari yn defnyddio bondiau corfforaethol, a gan fod cynnych y rhain wedi bod yn uchel, mae wedi arwain at gyfraddau disgownt cyfrifyddu uchel sy'n rhoi gwerth is ar yr ymrwymadau pensiwn. Felly, yn unol â'r cyfarwyddyd gan yr actwari, roedd angen unwaith eto addasu gwrth yr ased ar y fantolen a'i ddangos fel £0.

Amlygwyd fod y Swyddog Cyllid Statudol wedi arwyddo'r cyfrifon sydd yn tystio ei fod o'r farn fod y Datganiad o'r Cyfrifon wedi ei baratoi yn unol â'r ymarfer priodol fel a osodir yn y Cod Ymarfer CIPFA/LASAAC ar gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol. Cyhoeddwyd fod y swyddog o'r farn ei fod yn cyflwyno darlun cywir a theg o'r sefyllfa ariannol am flwyddyn ariannol 2024-25.

Mynegwyd fod y datganiad yn cael ei adolygu gan Archwilio Cymru, a bydd cyfrifon terfynol yn cael ei gyflwyno ym mis Hydref.

7. DIWEDDARIAD AELODAETH YR IS-BWYLLGOR

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Claire Incledon (Dirprwy Swyddog Monitro Dros Dro – CBC).

PENDERFYNWYD:

Cymeradwywyd penodi'r Aelodau cyfetholedig ar yr is-bwyllgorau cynllunio a thrafnidiaeth strategol.

Nodwyd aelodaeth yr is-bwyllgorau fel a ganlyn:

Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol	
Enw	Sir
Y Cyng. Craig ab Iago	Cyngor Gwynedd
CADEIRYDD	
Y Cyng. Goronwy Edwards	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
IS-GADEIRYDD	
Y Cyng. David A Bithell	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Y Cyng. Gary Pritchard	Cyngor Sir Ynys Môn
Y Cyng. Barry Mellor	Cyngor Sir Ddinbych
Y Cyng. Glyn Banks	Cyngor Sir y Fflint

Is-bwyllgor Cynllunio Strategol	
Enw	Sir
Y Cyng. Craig ab Iago	Cyngor Gwynedd
Y Cyng. Chris Cater	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
IS-GADEIRYDD	
Y Cyng. Hugh Jones	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
CADEIRYDD	
Y Cyng. Nicola Roberts	Cyngor Sir Ynys Môn
Y Cyng. Alan James	Cyngor Sir Ddinbych
Y Cyng. Richard Jones	Cyngor Sir y Fflint
Y Cyng. Edgar Owen	Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi dros y flwyddyn ddiwethaf fod y Cyngor wedi sefydlu dau o'r Is-bwyllgorau sef yr Is-bwyllgor Trafnidiaeth ac yr Is-bwyllgor Cynllunio Strategol, gydag aelodaeth yn dod o arweinwyr portffolio perthnasol cynghorau'r gogledd. Mynegwyd

fod y Swyddog Monitro wedi cael yr hawl i addasu unrhyw aelodaeth ac i benodi Aelodau Lleyg ond ei fod yn adrodd ar hyn yng nghyfarfod nesaf y CBC.

Nodwyd for yr adroddiad yn adrodd ar yr addasiadau sydd wedi bod i'r aelodaeth yn dilyn Cyfarfodydd Blynnyddol yr holl gynghorau. Tynnwyd sylw at yr addasiadau.

Amlygodd y Cyng. Gary Pritchard ei fod yn aelod dros dro tan yn y Pwyllgor Trafnidiaeth, tan y bydd Arweinydd Portffolio newydd wedi'i benodi.

8. DIWEDDARIAD AR Y CYNLLUN DATBLYGU STRATEGOL (SDP) AR GYFER GOGLEDD CYMRU - CYTUNDEB CYFLAWNI

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Alwen Williams, Prif Weithredwr y CBC ac Andy Roberts, Swyddog Cynllunio Datblygu Strategol Rhanbarthol.

PENDERFYNWYD:

Nododd yr Aelodau'r diweddariad ar y cynnydd wrth baratoi Cytundeb Cyflawni ar gyfer y Cynllun Datblygu Strategol ar gyfer Gogledd Cymru a'r prif faterion a amlygwyd a fydd angen eu datrys yn y dyfodol.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod creu Cynllun Datblygu Strategol (CDS) ar gyfer Gogledd Cymru yn ofyniad statudol, ac amlygwyd fod yr adroddiad yn nodi'r prif gamau ar gyfer creu'r Cynllun.

Mynegodd Swyddog Cynllunio Datblygu Strategol Rhanbarthol ei bod yn bleser rhoi diweddariad ar y gwaith sydd wedi ei wneud. Pwysleisiwyd eu bod yn y camau cychwynnol yn y broses o greu'r CDS. Nodwyd fod drafft cychwynnol o'r Cytundeb Cyflawni wedi ei wneud ac wedi ei rannu gyda'r Llywodraeth ynghyd a rhanddeiliad perthnasol ac Is-bwyllgor Cynllunio Strategol y CBC. Mynegwyd fod yr is-bwyllgor wedi cytuno yn ei hanfod ond wedi amlygu risgiau ariannol a fydd yn cael ei nodi yn hwyrach yn yr adroddiad.

Nodwyd fod y rhaglen ddrafft yn dilyn amserlen o 5 mlynedd, a bod cyfnod y cynllun yn un 25 mlynedd. Mynegwyd ei farn bersonol fod yr amserlen rhaglen ddrafft o 5 mlynedd braidd yn hir ond ei fod yn dilyn canllawiau'r Llywodraeth, ac amlygwyd y gwir bryder yw sicrhau fod y Cynllun yn cael ei wneud yn iawn. O ran y cynllun 25 mlynedd, nodwyd fod rhai o'r cynlluniau wedi eu nodi i gychwyn mor fuan â phosib.

Nodwyd o ran cyfathrebu ac ymgynghori, gydag ardal mor eang bydd llawer o'r ymgynghori yn mynd i fod yn rhithiol yn rhanbarthol ond y bydd modd cynnal digwyddiadau wyneb i wyneb yn lleol ynghyd a rhai rhanbarthol.

Pwysleisiwyd mai'r risg mwyaf yw'r risg ariannol, gan fod y ffigwr mor uchel, nid oes arian wedi ei gadarnhau ar gyfer y Cynllun ac o ganlyniad bydd angen dod o hyd i'r bwlch ariannol. Eglurwyd fod y Cytundeb Cyflawni wedi mynd i ymgynghoriad heddiw, a gobeithir y bydd modd ym mis Medi cyflwyno'r Cytundeb i'r CBC fel yr un a fydd yn cael ei gyflwyno i'r Llywodraeth. Ond amlygwyd y bydd angen dod o hyd i ateb i'r bwlch ariannol er mwyn ei gwblhau. Mynegwyd fod Arweinydd y CBC yn y Gogledd ynghyd a'r CBC eraill ar draws Cymru wedi codi'r mater yma gyda'r Llywodraeth.

Tynnwyd sylw at adran 7 a oedd yn amlygu'r camau yn dilyn cyflwyno'r Cytundeb Cyflawni gan nodi y bydd angen trafodaeth agored i greu gweledigaeth lawn ar gyfer y

Cynllun yn yr Hydref.

Diolchwyd am yr adroddiad gan nodi os oes problem gyllidol gyda phroblemau i lenwi'r bwlch ariannol gofynnwyd iddo gael ei adrodd i'r CBC yn syth. Mynegwyd gobaith y bydd modd cael ateb gan y Llywodraeth cyn yr etholiad a fydd yn cael ei gynnal ym mis Mai. Nodwyd y bydd prif bryderon yr Is-bwyllgor Cynllunio Strategol yn cael eu hadrodd yn syth i'r CBC.

Gofynnwyd a fydd y Cynllun yn cael ei gyhoeddi i'r cyhoedd ar ffurf fwy syml, dealladwy a chryno. Nodwyd y bydd camau yn cael eu gwneud i sicrhau fod y ddogfen yn gynhwysol a hygyrch fel bod mynediad ar gael i unrhyw un fydd yn awyddus i'w darllen.

9. CYNLLUN TRAFNIDIAETH RHANBARTHOL GOGLEDD CYMRU - ÔL-YMGYNGHORI

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Alwen Williams, Prif Weithredwr.

PENDERFYNWYD

Cymeradwywyd y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol a'r ddogfennaeth ategol i'w cyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo a'i gyhoeddi gan y Gweinidogion ym mis Medi 2025.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod yr adroddiad a'r dogfennau yn garreg filltir i'r CBC ac yn enghraifft dda o gyd-ddatblygu gydag amrywiol unigolion a mudiadau a grwpiau. Diolchwyd i bawb am ymateb i'r ymgynghoriad. Mynegwyd fod hwn yn nodi'r cam cyntaf i weithredu'r prif gynlluniau trafndiaeth. Ategwyd fod y cynlluniau hyn nid yn unig yn mynd i gynorthwyo i ffynnu'r economi ond ei fod yn cyd-fynd a chyfrifoldebau amgylcheddol a cymdeithasol y CBC.

Amlygwyd fod datblygu a gweithredu'r Cynllun Trafnidiaeth yn swyddogaeth statudol ac amlygwyd fod cefndir ac ystyriaethau perthnasol am eu creu wedi ei nodi yn yr adroddiad.

Tynnwyd sylw at y prif bwyntiau a godwyd yn ystod yr ymgynghoriad cyhoeddus a oedd yn cynnwys y canlynol. O ran y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol, tynnwyd sylw at Rwydwaith Gogledd Cymru a gyhoeddwyd gan y Llywodraeth yn ôl ym mis Mai, gan nodi fod y polisïau a'r cynllun trafndiaeth wedi ei adeiladu i mewn iddo. Nodwyd fod diweddariad wedi ei wneud er mwyn eglurdeb yn dilyn diweddariad ac adborth Llywodraeth Cymru am eu cynllun 20 milltir yr awr sy'n amlygu'r eithriadau ac addasiadau i'r Cynllun sydd am gael eu gwneud gan rai Awdurdodau Lleol. Tynnwyd sylw at ddeheuad 3 o'r Rhwydwaith Lonydd Strategol, ei fod wedi ei addasu yn benodol er mwyn rhoi budd ehangach i deithio cynaliadwy. Yn dilyn cyhoeddiad Llywodraeth Cymru eu bod yn tynnu yn ôl o waith ar yr A55/A494 a gyfeiriwyd ato yn gyffredin fel y Llwybr Coch, nodwyd yr angen i addasu'r elfen hwn o'r Cynllun.

Mynegwyd fod ymgynghoriad wedi nodi'r angen i amlygu Trafnidiaeth Gymunedol a'i bwysigrwydd i bobl leol. Nodwyd fod angen amlygu pwysigrwydd a defnydd o'r Iaith Gymraeg fwy nodi'r polisïau a'r strategaethau iaith. Amlygwyd fod y dogfennau gan gynnwys y dogfennau syml i'w darllen wedi eu diweddarau yn dilyn y diweddariadau.

O ran y Cynllun Cyflawni, nodwyd fod gwaith wedi ei wneud i edrych ar yr holl gynlluniau a'i chostau cyfalaf, er mwyn amlygu sut mae'r cynllun rhanbarthol yn cyd-fynd a'r cynlluniau a'r polisïau cenedlaethol. Esboniwyd fod adran ar fforddiadwyeth wedi ei

gynnwys a oedd yn elfen gafodd lawer o sylw yn yr ymgynghoriad. Mynegwyd er mwyn amlygu fforddiadwyaeth yr holl gynlluniau eu bod wedi amlygu'r cynlluniau blaenoriaeth uchel a'i amserlen, er mwyn sicrhau eu bod yn cyd-fynd a chyllidebau trafndiaeth ranbarthol Llywodraeth Cymru. Amlygwyd y cynlluniau sydd wedi eu diweddarau - megis dileu cynllun yn ymwneud a Phont Llannerch, wedi i Gabinet Cyngor Sir Ddinbych wneud y penderfyniad i dynnu'r prosiect yn ei ôl.

Tynnwyd sylw at yr Arfarniad Llesiant Integredig gan nodi ei fod wedi ei gynnwys yn dilyn sylwadau Llywodraeth Cymru, a'i fod yn amlygu sut mae'r Cynllun yn cyd-fynd a chanllawiau cenedlaethol. Mynegwyd fod Datganiad Ôl-fabwysiadu ar gyfer yr Arfarniad Llesiant Integredig wedi ei greu bellach sydd yn amlygu sut mae adborth yn cael ei ddefnyddio er mwyn bodloni rheoliadau strategol amgylcheddol.

Diolchwyd am yr holl waith sydd wedi ei gwneud i sicrhau fod y Cynllun hwn yn cael ei wneud. Pwysleisiwyd fod y Cynllun yn ddibynnol ar gymeradwyaeth Gweinidogion Llywodraeth Cymru ym mis Medi. Gobeithir y bydd yn cael ei dderbyn yn enwedig cyn etholiad Mai 2025. Gofynnwyd i'r Prif Weithredwr a'i staff erfyn ar Lywodraeth Cymru i gadw at derfyn amser mis Medi.

Derbyniwyd esboniad gan Arweinydd Sir Ddinbych am y rhesymeg dros dynnu cais am Bont Llannerch yn ei ôl, oherwydd y siawns o lifogydd i nifer o uchel o dai petai'r gwaith yn mynd yn ei flaen a amlygwyd gan Dwr Cymru.

Gofynnwyd a fydd dogfen syml a llai technegol i'w rannu a'r cyhoedd ac aelodau lleol, er mwyn ei rannu yn ehangach. Nodwyd fod fersiwn hawdd i'w ddarllen wedi ei greu a bod angen ei gyhoeddi fel rhan o'r pecyn.

10. CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD

Cytunwyd y cynnig y dylid cau'r wasg a'r cyhoedd allan o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth. Mae'r adroddiad ynglŷn â drafft Memorandwm Dealltwriaeth y Parth Buddsoddi gyda Llywodraethau Cymru a'r Deyrnas Unedig sydd wedi ei ddynodi yn ddogfen gyfrinachol gan Adran y Llywodraeth ar gyfer darpariaethau Adran 100 (A)(2) Deddf Llywodraeth Leol 1972. Gan hynny mae'n ofynnol eithrio'r adroddiad rhag ei chyhoeddi gan y byddai yn datgelu gwybodaeth gyfrinachol.

11. PARTH BUDDSODDI SIR Y FFLINT A WRECSAM – DIWEDDARIAD A MEMORANDWM O DDEALLTWRIAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Alwen Williams, Prif Weithredwr a Iain Taylor (AMION Consulting).

PENDERFYNWYD:

Derbyniwyd yr Adroddiad Diweddarau a nodi'r gwaith rhwng tîm y Parth Buddsoddi, Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU i benderfynu ar ddyraniad derbyniol o fewn y £160m ar gyfer y gost rhyddhad treth sy'n gysylltiedig â meddiannu a datblygu Safleoedd Treth Parth Buddsoddi.

Cymeradwywyd Memorandwm o Ddealltwriaeth drafft arfaethedig ar gyfer Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam gan ddirprwyo i Brif Weithredwr a Swyddog Monitro'r CBC, mewn ymgynghoriad â Chadeirydd ac Is-gadeirydd y CBC i gytuno a chwblhau'r ddogfen derfynol.

Gofynnwyd am adroddiad pellach i'r CBC ym mis Medi 2025 gyda chynigion manwl ar gyfer Bwrdd Arloesi Gogledd Cymru.

TRAFODAETH

Trafodwyd yr adroddiad.

Dechreuodd y cyfarfod am 13:30 a daeth i ben am 15:00

CADEIRYDD